

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τρίμηνη έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231
Αρ. φύλλου 13 • Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2009

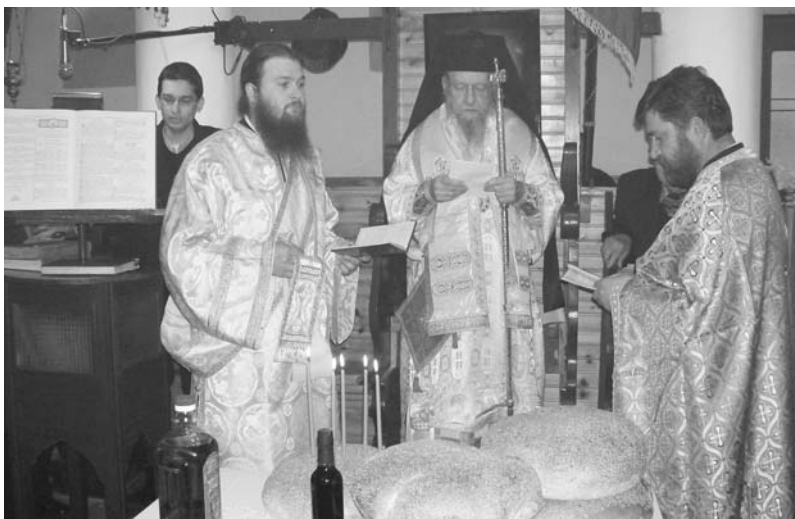
Γιορτή του Συλλόγου στις 16 Αυγούστου 2009

Οι μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις του Συλλόγου διακρίνονται για τη στροφή τους στην παράδοση και αποτελούν σημείο αναφοράς. Σας περιμένουμε και φέτος στην καθιερωμένη γιορτή του Συλλόγου στο Δυτικό Παπαρούσι το βράδυ της Κυριακής 16 Αυγούστου 2009. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει δημοτικά και λαϊκά τραγούδια.

Ο Μητροπολίτης τίμησε το Δυτικό Παπαρούσι

Με λαμπρότητα εορτάστηκε στις 2 Μαΐου 2009 η ανακομιδή των λειψάνων του Αγίου Αθανασίου στον ομώνυμο περικαλλή ναό στο Δυτικό Παπαρούσι. Αποδεχόμενος για άλλη μια φορά την πρόσκληση του Συλλόγου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ.κ. Νικόλαος λάμπρυνε με την παρουσία του την πανηγυρική Θεία Λειτουργία. Στην αρτοκλασία που διοργάνωσε ο Σύλλογός μας μνημονεύτηκαν οι απανταχού Παπαρουσιώτες. Μετά το τέλος της εορτής, μοιράστηκαν γλυκίσματα από το Σύλλογο σε όλους τους πιστούς.

Συνέχεια στη σελ. 2

Ευεργέτες του Συλλόγου

Νέα συγκινητική προσφορά από τον Κων/νο και την Αντωνία Χαραλαμπίη
Ο Σύλλογος θεωρεί ευεργέτες και είναι υποχρέωσή μας να αναφέρουμε τα ονόματα των ανθρώπων που σταθερά και γενναϊόδωρα υποστήριξαν την τριχρόνη πορεία μας στο χωριό. Χωρίς αυτούς ο Σύλλογος δεν θα μπορούσε να ξεπεράσει τις τεράστιες οικονομικές δυσκολίες του και να συνεχίσει την πορεία του για το ζωντάνεμα του χωριού. Τους ευχαριστούμε θερμά και τους θεωρούμε υπόδειγμα προσφοράς στην κοινωνία. Τα ονόματά τους είναι τα εξής:

1. Ντανάς Αρ. Δημήτρης.....10.100\$
- 2.Χαραλαμπίης Κων/νος & Αντωνία .....2.000€
- 3.Ντανάς Ν. Κων/νος .....1.800€
- 4.Καλύβας Βασίλης οικογένεια .....2.500\$

Συνέχεια στην 2η σελ.

Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση του Συλλόγου
στις αρχές Οκτώβρη 2009

σελ. 7

Μαθήματα Α' Βοηθειών στο Παπαρούσι

σελ. 7

Η Οδύσσεια των γεφυριών του χωριού μας

σελ. 8

Σημείωμα του εκδότη

Σταθερός στόχος της εφημερίδας μας είναι η αντικειμενικότητα. Σε αυτό συμβάλλει δημιουργικά η ενυπόγραφη παράθεση κειμένων κάθε χωριανού και αναγνώστη της. Στην προσπάθεια για την ανάδειξη του χωριού μας και της δραστηριότητας του Συλλόγου με χαρά δεχόμαστε κάθε σχόλιο και παρατήρηση. Θέλουμε να γίνουμε τώρα, που το αναγνωστικό κοινό της εφημερίδας μας είναι αυξημένο, το σταυροδρόμι των ιδεών και των απόψεων για θετική συμμετοχή και πρόοδο. Δεν είναι σωστό να υπάρχουν στεγανά και μονόπλευρες απόψεις. Το άνοιγμα στην ευρύτερη κοινωνία μας σταματά την εσωστρέφεια που γίνεται τροχοπέδη στην πρόοδο και αξιοποίηση της περιοχής. Οι έγκριτες απόψεις ξεχωριστών αν-

θρώπων της κοινωνίας μας διαφωτίζουν πάντοτε. Έτσι η πνευματική άνθιση είναι σίγουρη. Όταν δε οι απόψεις είναι δημιουργικές και ήρεμες θα προκαλέσουν την αγάπη πολλών για τον τόπο μας και θα ακυρώσουν την σταδιακή εγκατάλειψη και ερήμωση της Ευρυτανίας.

Π. Βλασόπουλος

ΔΡΟΜΟΣ

Η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς το χωριό γίνεται πραγματικότητα. Τα τεχνικά έργα μέχρι το Μοναστηράκι έχουν σχεδόν γίνει και έχει στρωθεί το χαλίκι 3Α. Απομένει να πέσει η ασφαλτος.

Η Tina Chason επέστρεψε στις ρίζες της

Ένας χρόνος πέρασε από τότε που η Tina Chason, κόρη του Λάμπρου Ζιάκα και εγγονή της Φωτεινής Λιακού, άρχισε να αναζητά τα ίχνη των προγόνων της. Με μεγάλο ενθουσιασμό ανακάλυψε την ιστοσελίδα του Συλλόγου και ήρθε σε επικοινωνία μαζί μας. Δεν πίστευε στα μάτια της όταν της στείλαμε λεπτομερή καταγραφή του γενεαλογικού δέντρου της οικογένειας και την ενημερώσαμε για την ύπαρξη μακρινών συγγενών στην Ελλάδα. Έμεινε άφωνη όταν ανακαλύψαμε και μοιραστήκαμε μαζί της πληροφορίες από το ταξίδι του Λάμπρου Ζιάκα και την άφιξη του στην Αμερική στις 4 Ιανουαρίου 1911 με το πλοίο «Patris» (Πατρίς).

Έναν αιώνα μετά την άφιξη του Λάμπρου Ζιάκα στην Αμερική, οι απόγονοί του θέλησαν να ζήσουν από κοντά την άγνωστη σε αυτούς οικογενειακή τους ιστορία και να αναζητήσουν τους λόγους που ώθησαν τον

Συνέχεια στην 6η σελ.

Ο Μητροπολίτης τίμησε το Δυτικό Παπαρούσι

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Γιώργος Μανδραγώνης, Βλάχος Περικλής, Νικολακόπουλος Δημήτρης, Πέτρος Στέφανος και Κοτρώτσος Αποστόλης.

Ο μητροπολίτης μας δεν παρέλειψε να προσευχηθεί για όλους όσους κατάγονται από το χωριό: «υπέρ υγείας και σωτηρίας των απανταχού Παπαρουσιωτών». Μίλησε με λόγια αγάπης στην ομιλία του αναφερόμενος στα προβλήματα των ημερών. Μεταξύ άλλων, τόνισε ότι η οικονομική κρίση οφείλεται κυρίως στην εσωτερική κρίση των σύγχρονων ανθρώπων και μας προέτρεψε να προφυλαχτούμε από ο,τιδήποτε «ψεύτικο». Στο τέλος, χαιρέτησε έναν έναν όλους τους παρευρισκόμενους και ρώτησε για την προέλευση όσων συνάντησε για πρώτη φορά στο χωριό, μοιράζοντας απλόχερα

εγκάρδιες ευχές και συμβουλές.

Τον μητροπολίτη συνόδευσε στο ιερό βήμα ο π. Αποστόλης Τόλης και ο διάκονός του π. Ευάγγελος. Το ψαλτήρι ανέλαβε ο Στέφανος Σουλδάτος, τον οποίο βοήθησε και ο πατέρας του Ευθύμιος. Στη διεξαγωγή της λειτουργίας συντέλεσε ο Γιώργος Κουφαλιώτης, εκτελώντας χρέη επιτρόπου.

Η δυσμενής πρόβλεψη της μετεωρολογικής υπηρεσίας για το τριήμερο της Πρωτομαγιάς αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα στην αθρόα προσέλευση χωριανών. Αντίθετα, η απρόβλεπτα έντονη ηλιοφάνεια επιβράβευσε με τον καλύτερο τρόπο όσους αγνόησαν το δελτίο καιρού και βρέθηκαν στο χωριό.

Γρατσιούνης Νίκος, Μαρία Καραγκούνη, Φωτεινή Ντανά, Πέτρου Σταματία.

Συνδρομές - Εισφορές

Καρύδας Κων/νος	.....20€
Ντανά Κ. Μαρία	.....30€
Παπούλια Μαρία	.....100€
Μαρούλης Σπύρος & Αλεξάνδρα	.....30\$
Μανδραγώνη-Μαρούλη	.....30\$
Γκόνης Νικόλαος	.....20€
Καλύβας Μιχάλης	.....100€
Παπαζέκος Νίκος	.....1.000\$
Καλύβας Σπύρος	.....1.000\$
Γεωργίου Νίκος	.....100\$
Κατεργάρης Γιώργος & Γιανν.	.....100\$
Παπασπύρου Αθαν. (Pappas)	.....300\$

Συλλ. Παπαρουσιωτών Sharlotte	120\$
π. Καλύβας Χρυσόστομος	.....220€
Καλύβας Χρ. Δημήτρης	.....20€
Παπαδόπουλος Κίμων	.....500\$
Γρατσιούνης Νίκος	.....10€
Μανδραγώνη Ροζαλία	.....20€
Τσώνος Παναγιώτης	.....10€
Χαραλαμπής Κων/νος & Αντ.	2.000€
Μπόκας Λουκάς	.....20€
Καλύβας Βασίλης	.....1.000\$
Chason Tina	.....250€
Τσιαμτσούρη Ντίνα	.....50€

«Δύο ειδών αγαθά υπάρχουν, υλικά και πνευματικά. Εμείς στα μιν υλικά βλέπουμε όχι τί έχουμε αλλά τί μας λείπει. Ενώ στα πνευματικά όχι τί μας λείπει αλλά τί έχουμε. Όχι αδελφέ μου, έτσι! Το αντίθετο να κάνεις! Στα υλικά αγαθά να βλέπεις όχι πόσα σου λείπουν, και να μεμψιμοιρείς, αλλά πόσα έχεις, και να δοξάζεις το Θεό γι' αυτά που η αγαθότητά Του σου έδωσε. Στα πνευματικά αγαθά, δηλαδή στις αρετές, να βλέπεις όχι πόσες αρετές έχεις, και να φουσκώνεις από την υπερηφάνεια σου, αλλά πόσες σου λείπουν, και να ταπεινώνεσαι για την πνευματική φτώχεια σου και έτσι να κερδίζεις πλούσιο το έλεος του Κυρίου»

π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος

Ο παπα-Χρυσόστομος Καλύβας δεν ξεχνά το Παπαρούσι

Ο παπα-Χρυσόστομος Καλύβας, ιερέας σήμερα στο Στένωμα της Ευρυτανίας, προσφέρει για το σπίτι του παπά 200 €. Υπηρέτησε στο χωριό μας από το 1953 μέχρι το 1961 και ήταν ο πρώτος ιερέας που διέμεινε στο σπίτι που σήμερα διαμορφώνεται σε ξενώνα. Προσέφερε με τη συμπαράσταση των χωριανών, εκτός από τα ιερατικά του καθήκοντα, πολύτιμες υπηρεσίες στους ιερούς ναούς και των δύο μαχαλάδων του χωριού μας, όπως: αλλαγή σκεπών, διάφορες επιδιορθώσεις καθώς και τη διαμόρφωση του προαυλίου χώρου στη θέση «Παναγία». Έχει πολύ καλές αναμνήσεις από το χωριό μας αν και ήταν δύσκολα εκείνα τα χρόνια. Θυμάται όλους τους ανθρώπους και έχει να πει για τον καθέναν έναν καλό λόγο. Με την ευκαιρία αυτή, στέλνει τις πατρικές ευχές του στους απανταχού Παπαρουσιώτες για υγεία και προκοπή. Ο Θεός να μας ευλογεί όλους.

Ευεργέτες του Συλλόγου

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Η οικογένεια του Κων/νου και της Αντωνίας Χαραλαμπή

5. Κατεργάρης Γιώργος & Γιαννούλα	..... 2.100\$
6. Παπαζέκος Νίκος	.....2.000\$
7. Ντανάς Ευάγγελος	.....2.700\$
8. Χαραλαμπής Αποστόλης & Μαρία	.....1.420\$
9. Καλύβας Σπύρος & Μελπομένη	.....1.515\$
10. Μπαλατσιάς Δημήτρης & Αντώνης	.....950€
11. Μανδραγώνης Δ. Γεώργιος	.....700€
12. Μπαλατσιάς Κλεομένης	.....500€
13. Παπαδόπουλος Κίμων	.....920 \$
14. Νικολακόπουλος Γιώργος	..... 500 \$
15. Chason Tina & Larry	.....250€
16. Καραγκούνης Νίκος	.....300\$
17. Ντανάς Ε. Σταύρος	.....250\$
18. Τσάκαλος Γιώργος – Ελένη	.....220\$
19. Παπασπύρου Αθανάσιος	.....300\$
20. Γουριώτης Ανδρέας	.....215\$
21. Σύλλογος Παπαρουσιωτών Sharlotte	.....1.000 \$
22. Γκούβα Γεωργία	.....400€
23. Βλασόπουλος Παναγιώτης – Ελένη	.....520€
24. Γούλας Νίκος – Ρούλα	.....400€
25. Ντανά Αθανασία – Πλέσσας Κων/νος	.....320€
26. Πανουργιάς Κων/νος	.....250€
27. Κατεργάρης Ν. Κων/νος	.....230€
28. Δημόπουλος Φώτης	.....200€
29. Χάραρη – Κατεργάρη Γεωργία	.....400€
30. Παπαδοπούλου Γ. Σπιριδούλα	.....400€
31. Παπούλια Μαρία	.....261€
32. Κατεργάρης Σεραφείμ	.....200€
33. Γρατσιούνης Γιάννης	.....220€
34. π. Χρυσόστομος Καλύβας	.....220€
35. Πραματιώτης Κων/νος	.....220€
36. Καλύβας Γιώργος – Μαγδαληνή	.....180€
37. Αντωνίου Χρήστος	.....180€
38. Τσατσάρωνη Ελισάβετ – Δημήτρης – Ντίνα	.....140€
39. Φαλλής Δημήτρης	.....152€
40. Μανδραγώνη Αλεξάνδρα	.....130€
41. Αλεξοπούλου Λ. Μαρία	.....180€
42. Λάππας Παναγιώτης	.....210€
43. Κουφαλιώτης Γιώργος	.....135€
44. Αναστάση Δήμητρα	.....170\$

Αν από έλλειψη ενημέρωσης ή από αμέλεια μας λησμονήθηκε κάποιος ευεργέτης παρακαλούμε να μας ενημερώσετε.

Βλασοπούλου Αγγελική, Ταμίας

Σύλλογος Παπαρουσιωτών Charlotte N.C.

Επάνω: Νίκος Τουφεκιάς, Μαρία Κωστοπούλου-Καραγκούνη, Ξενοφών Καραγκούνης, Γιώργος Κατεργάρης, Σπύρος Καλύβας, Γιάννης Παπαδόπουλος, Μάκης και Βούλα Παπαδοπούλου, Μαρία Μπαλατσιά, Ιωάννα Κατεργάρη.

Κάτω: Ελένη Τουφεκιά-Καραγκούνη, Άννα Κουφαλιώτη, Χριστίνα Κατσάνου-Αναστάση, Μέλπω Καλύβα, Μαρία Τσιάμη (Μπαλατσιά), Ελένη Τσιαμπάση, Δαφνούλα Καραγκούνη, Νίκος Καραγκούνης, Κλεοπάτρα Δημοπούλου.

Όταν σκέπτομαι τους γονείς μου, θυμάμαι το χωριό μου, αλίμονο αν ξεχάσω το ένα από τα δυο.

Να μη το μάθει κανείς

Του αρχιμανδρίτη Επιφάνιου Θεοδωρόπουλου

... Αυτή την στιγμή μου έρχεται στη μνήμη το παράδειγμα μιας πολύ απλής γυναίκας του λαού, που είχα συναντήσει κάποτε στο εξομολογητήριο, πριν από πολλά χρόνια. Δεν την γνώριζα, ούτε την γνωρίζω. ούτε αν την δω στο δρόμο θα την θυμηθώ. Θα πλησίαζε τα εβδομήντα. Ίσως να την έχει καλέσει ο Θεός τώρα. Αφού εξομολογήθηκε, δεν θυμάμαι πως ήλθε το θέμα, γιατί αυτό δεν είχε σχέση με αμαρτίες, την ρώτησα αν εργάζεται.

— Όχι, πάτερ μου, σταμάτησα. Δεν μπορώ πια άλλο να εργάζομαι.

— Και πώς ζεις; Έχεις κάποια σύνταξη;

— Όχι, ούτε σύνταξη

Με κοίταξε λίγο έτσι καχύποπτα, αγράμματη η καμένη, και μου λέει:

— Πνευματικός είσαι, θα στο πω. Αλλά δεν θα το πεις πουθενά! Η ενορία μας έκτισε ένα νέο ναό. Μεγάλο και ωραίο. Έγιναν πάρα πολλά έργα μέσα στο ναό. Είχε μείνει το τέμπλο. Οι ιερείς είπαν, και μία και δύο και τρεις φορές, ότι τώρα θ' αρχίσουμε τον έρανο για να φτιάξουμε το τέμπλο ξυλόγλυπτο. Εγώ από μικρή κοπέλα, όλη μου την ζωή, εργαζόμουν «υπερέτρα» και με τα χρήματα που έπαιρνα, έφτιαξα ένα σπίτι. Έμεινα σ' ένα δωματάκι και τα υπόλοιπα τα νοίκιαζα και έτσι ζούσα. Πάω, βρίσκω τον προϊστάμενο του ναού και του λέω: «Πάτερ μου, πόσο θέλει να γίνει το τέμπλο;». Μου είπε, ενάμισυ εκατομμύριο της εποχής εκείνης βέβαια, (σημερινά χρήματα είκοσι – εικοσιπέντε εκατομμύρια).

— «Πάτερ μου, άκουσε, του λέω. Έχω ένα σπίτι. Τα πιάνει αυτά τα χρήματα, αλλά αναλαμβάνει το εκκλησιαστικό συμβούλιο να μου δίνει ενάμισυ χιλιάριο το μήνα που παίρνω από τα ενοίκια για να ζω; Όσο ζω. Μετά δεν θα δώσει τίποτε στους κληρονόμους μου».

— «Το αναλαμβάνει και με το παραπάνω και περισσότερα».

— «Αλλά, άκουσε, του λέω, δεν θα το ξέρει κανείς. Εγώ και σύ».

— «Δεν μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο, διότι για να το αποφασίσει το εκκλησιαστικό συμβούλιο, πρέπει να το

μάθει. Πώς θα πάρει τέτοια απόφαση; Επομένως δεν μπορώ να το κρατήσω τελείως μυστικό».

— «Καλά, θα πάρεις, όμως, τους εκκλησιαστικούς συμβούλους έναν – έναν μπροστά στην εικόνα του Χριστού να σου υποσχεθούν ότι δεν θα το πουν σε κανένα. **Να μην το μάθει κανείς στην ενορία!**».

— «Εν τάξει, το υπόσχομαι».

Πράγματι, πουλήθηκε το σπιτάκι και έγινε το τέμπλο. Κι εγώ, πνευματικό μου, ζω μ' αυτά που μου δίνει το συμβούλιο. Ά, μου είπαν μερικοί του εκκλησιαστικού συμβουλίου, που το ήξεραν: «**Αϊ, καμένη τώρα, το έφτιαξες και το έφτιαξες, δεν αφήνεις να δάσουμε και τ' όνομά σου;**». «Όχι, όχι, τους λέγω, γιατί θα χάσω τον μιστό (!) μου, άμα θα κάνετε αυτό το πράγμα».

Τώρα πάω στην Εκκλησία και το θλέπω το τέμπλο και κλαίω από την χαρά μου και λέω: Σ' ευχαριστώ, Χριστέ μου, διότι αξίωσες εμένα, μια φτωχή γυναίκα, μια υπερέτρα, που δεν αξίζω τίποτε, ένα σκουπίδι, να κάνω ένα τέτοιο ωραίο πράγμα στο Ναό Σου. Και το θλέπω και αγαλλιόζεται η ψυχή μου. Να πω: «Κύριέ μου, εγώ τους κόπους μου τους έδωσα να φτιάξω ένα έργο στο Ναό Σου. Δεν έχω τίποτε άλλο».

Τόσο πολύ με συγκλόνισε το παράδειγμα αυτής της γυναίκας, που είπα: **Εν ημέρα Κρίσεως πόσους θα κρίνει η γριούλα αυτή από εμάς τους κληρικούς, που πολλές φορές θάζουμε φαρδύ – πλατύ το όνομά μας και γράφουμε «το τέμπλο ή ο Ναός εγένετο επί τάδε, επί τάδε, επί τάδε» και από κάτω αρχίζουν οι λίστες των δωρητών.** Αυτή η απλή γυναίκα, χωρίς να έχει προχωρήσει πολύ στα πνευματικά, έκανε μία τέτοια σκέψη, την οποία ούτε εμείς, οι τάχα προηγμένοι πνευματικούς δεν κάνουμε. Κολακευόμεθα να γίνεται γνωστό, ότι δώσαμε αυτό ή εκείνο ή το άλλο. Επαναλαμβάνω, μερικές τέτοιες ψυχούλες, καθαρές ψυχές, «ων ουκ ήν άξιος ο κόσμος», την ημέρα της Κρίσεως θα μας κρίνουν!

(«Χριστώ τω Θεώ παραθήμεθα», Έκδοση Ιερού Ησυχαστηρίου Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζήνος, 2003)

Αφιέρωμα στους Κρατούντες απανταχού της γης

Σήμερα φιλοσόφησα: το θέμα αγνό κι ωραίο. Γύρω στα πάθη του Χριστού, μου πήρε ο νους στροφές. Στοχάστηκα: αν πάλι η γη δεχθεί το Ναζωραίο και ζωντανέψουν τα ρητά που γράφουν οι γραφές, σαν τ' είδους συναισθήματα θα δοκιμάσει πάλι βλέποντας το Θεάνθρωπο ο κάθε Χριστιανός με τ' αδειανό σακούλι του και το φτωχό σανδάλι, όταν του πεις πως έξαφνα... Αυτός είναι ο Χριστός! Εγώ είμαι πάντως σίγουρος πως αν ξαναπατήσει κάτω στη γη σαν άνθρωπος για δεύτερη φορά κι επιτεθεί στους άρχοντες θα «ξαναμαρτυρήσει» γιατί το «Δις εξαμαρτείν» το τιμωρούν σκληρά... Ηρώδεις έχουμε πολλούς. Στρατός μας περισσεύει. Όχλος να κράζει «Σταύρωσον» και 'κείνος θα βρεθεί κι ένας Πιλάτος θα μας πει – ενώ δεν το πιστεύει –

εγώ δεν έχω αντίρρηση... Να ξανασταυρωθεί... Πάρτε Τον, είστε λεύτεροι, εγκρίνω δεν εγκρίνω, βαδίστε τον ανήφορο στο μέρος το γνωστό και 'γω για να 'μαι σίγουρος τα χέρια μου θα πλύνω. Ήρθε στη γή; Ας κράταγε το στόμα του κλειστό... Απ' τους κρατούντες τί ζητά; Δεν το καταλαβαίνω, ήρθε και τον σταυρώσαμε: γιατί να ξαναρθεί; Τί σήκωσε τ' ανάστημα μπρος στο «Κατεστημένο»; Το πήγαινε φριρί – φριρί να ξανασταυρωθεί... Αυτά περίπου θα πει ο κάθε ένας Πιλάτος με τη συνείδηση ήσυχη! στο δράμα κι απαθής: **μέχρι οι Πιλάτοι λείψουνε από το κάθε Κράτος Χριστέ μου, θα σταυρώνωσαι όσες φορές να 'ρθεις.**

ΔΙΟΝ. ΘΩΜΑΪΔΗ
(Από το Περιοδικό «ΠΑΛΚΟ»)

“Γρατσουνέικο”: Το σπίτι-μουσείο του Παπαρουσιού

Ίσως να μη το γνωρίζετε αλλά στο Παπαρούσι στέκεται όρθιο σπίτι 200 χρόνων. Ανήκει στον Σπύρο Γρατσιούνη και έχει μοναδικά ιστορικά χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα στο υπόγειό του υπάρχει καταπακτή για διαφυγή σε περίπτωση ανάγκης. Στον τοίχο του είναι σχηματισμένη μία πολεμίστρα. Στο τζάκι του υπήρχαν πατήματα διαφυγής όπου τη δεκαετία του '40 ο Γιώργος Γρατσιούνης τα ανέθηκε και ξέφυγε από τους διώκτες του, αλλά αργότερα φονεύτηκε στο Καρπενήσι στα Χατζογιανέικα.

Αξίζει να το επισκεφθεί κανείς.

Μαρία και Δημήτρης Γρατσιούνης
Οι τελευταίοι κάτοικοι του σπιτιού-μνημείου

Ο Σπύρος Γρατσιούνης με τα εγγόνια του Σπυριδούλα Χύτα και Σπύρο Δ. Γρατσιούνη.

Κοινωνικά

Γεννήσεις

— Ο ιατρός Κων/νος Σκορδαλάκης και η Ιουλία Κατεργάρη απέκτησαν στις 16-2-09 στις Η.Π.Α. ένα υγιέστατο κοριτσάκι.

Να τους ζήσει.

Γάμοι

— Στις 25-4-09 ο Βασίλειος Ζέρβας και η Ελένη Αναστάση, κόρη του Γιώργου και της Δήμητρας Αναστάση τέλεσαν τον γάμο τους στον Ι.Ναό Αγίου Νικολάου, στο FLUSHING N.Y.

— Στις 28 -6-09 θα παντρευτεί και ο αδελφός της Ελένης, Αναστάσης Κώστας με τη Βαρθολομαίου Βασιλική.

— Στις 4-7-09 θα ενωθούν με τα δεσμά του γάμου ο Γεώργιος Παναγιωτόπουλος και η Αλεξάνδρα Τσιαμτσούρη, εγγονή της Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου-Τσιαμτσούρη.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι - Μνημόσυνα

— Στις 8-3-09 απεβίωσε ο Μάικ Παπαζέκος 49 ετών γιος του Κώστα και της Τζενέτ Παπαζέκου από τη Γρανίτσα. Η γιαγιά του Αγγελική ήταν κόρη του Λευτέρη Καραγκούνη.

— Στις 21-3-09 απεβίωσε η Γεωργία Πέτρου του Αθανασίου, ετών 84, και κηδεύτηκε στον Άγιο Αθανάσιο.

— Στις 5-7-09 θα τελεστεί το ετήσιο μνημόσυνο του Κων/νου Γ. Ντανά στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου στην Πετρούπολη.

Αιώνια τους η μνήμη.

Νεώτερα

ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Στην προηγούμενη έκδοσή μας γράψαμε ότι δόθηκαν 6.000€ για την αντικατάσταση των κουφωμάτων στο Δημοτικό Σχολείο του Ανατολικού Παπαρουσιού. Διευκρινιστικά αναφέρουμε ότι το ποσό αυτό εγκρίθηκε από τη Νομαρχία στις 20/8/08, αλλά - όπως πληροφορηθήκαμε - έχει κατατεθεί, από το Δήμο Καρπενησίου, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέχρι να δοθεί η τελική έγκριση, να εκταμειωθεί και ν' ανατεθεί το έργο στον κ. Σοφρώνη.

ΤΟΥΛΑΕΤΕΣ ΣΤΟ Δ. ΠΑΠΑΡΟΥΣΙ

Σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον Σύλλογο ο κ. Καμαρέτσος Βασίλειος, πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, ανέφερε ότι ο Δήμος θα αναλάβει τη δημιουργία αξιοπρεπών τουαλετών πίσω από τον Άγιο Αθανάσιο. Ήδη ανατέθηκε η μελέτη του έργου στον εξάδελφό του μηχανικό του Δήμου κ. Καμαρέτσο. Αναμένουμε.

Ο Σπύρος Γρατσιούνης πέθανε το 1977, 94 ετών με φουστανέλλα. Δεν τήμησε ποτέ την ευρωπαϊκή ενδυμασία.

e-mail που λάβαμε

✓ Από τον **Ανδρέα** και την **Παναγιώτα Καμπιζιώνη** (σε απάντηση της ενημέρωσης για την αρτοκλασία στον Αγ. Αθανάσιο)

Φίλτατοί μας,
Αληθώς Ανέστη ο Κύριος!

Μαζί με τις θερμότερες των ευχών μας για τις ευγενικές σας προσπάθειες δεχθείτε και τις εγκάρδιες ευχές μας υπέρ υγείας και οικογενειακής σας ευτυχίας καθώς και αυτής όλων των όπου γής Παπαρουσιωτών και Ευρυτάνων.

Είμαστε νοερώς μαζί σας και μαζί με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ.κ. Νικόλαο προς τον οποίο διαβιβάζετε παρακαλούμε τα σέβη μας και του οποίου ασπαζόμεθα την δεξιά του αιτούμενοι την ευλογία του.

Με εκτίμηση και φιλία
Ανδρέας και Παναγιώτα Καμπιζιώνη

✓ Πολλά διαδοχικά και γεμάτα συγκίνηση e-mail από την **Tina Chason** όπου εξέφραζε τη λαχτάρα της να επισκεφθεί το χωριό και να μάθει για τους προγόνους της και τους σημερινούς συγγενείς της.

✓ Από τον **Κωνσταντίνο** και την **Αντωνία Χαραλαμπί**.

Επιστολές που λάβαμε

✓ Ευχές για τις γιορτές του Πάσχα από την **Πανευρωπαϊκή Ένωση** με Δελτίο Τύπου για τις πολλές πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνει. **Ξεχωρίσαμε την ημερίδα στη Γρανίτσα στις 2 Αυγ. 09, ημέρα Σάββατο**, με θέμα: «**Γρανίτσα η πολιτιστική πρωτεύουσα της Δυτικής Ευρυτανίας**» σε συνεργασία με το Δήμο Απεραντίων και την Αδελφότητα Γρανιτσιωτών.

✓ Ευχές για το Πάσχα και από τον **Βουλευτή Ευρυτανίας κ.Καρανίκα**.

✓ Κοινοποίηση προς το Σύλλογο επιστολής από την **24η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Λαμίας** προς την **Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Βόλου**. Αναφέρει συγκεκριμένα: "Σας διαβιβάζουμε λόγω αρμοδιότητας το ανωτέρω σχετικό, που αφορά σε δύο λιθόκτιστα γεφύρια νεώτερων μάλλον χρόνων στο Παπαρούσι Ευρυτανίας, και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες."

✓ Η **Γιαννούλα** και ο **Γιώργος Κατεργάρης** μας έστειλαν μαζί με τις σημαντικές συνδρομές των χωριανών μας στο Charlotte ωραίες φωτογραφίες (φωτ. 1, 2) που συγκινούν και ανακαλούν μνήμες.

1
Ορθιοί: **Γιώργος Χαραλαμπίς, Γιώργος Αναστάσης, Νίκος Μαγγίτας, Χριστόφορος Αναστάσης.**
Καθιστοί: **Τρύφωνας Αλεξόπουλος, Κώστας Τριανταφυλλόπουλος** και με την κιθάρα άγνωστος.

Επιστολές που στείλαμε

✓ Στον **Κίωνα Παπαδόπουλο**

«Θέλω να σου εκφράσω την πεποίθησή μου ότι είσαι πρωτοπόρος στην προσπάθεια αναγέννησης του Παπαρουσιού. Πρώτος εσύ έδωσες δωρεάν τμήμα της περιουσίας σου εκεί, με στόχο την αξιοποίησή του. Και πράγματι έπιασε τόπο. Το μικρό τμήμα γης που μου δώρισες των 206 τ.μ. έγινε η αιτία να αξιοποιηθεί το διπλανό πέτρινο σπίτι που κατέρρεε και να μορφύνει η γύρω περιοχή. **Μακάρι όσοι, αδυνατούντες να αξιοποιήσουν την περιουσία τους, έκαναν αυτή την υπέρβαση της παραχώρησής της για την αναστύλωσή της από άλλους συνανθρώπους μας. Αυτό δείχνει πραγματική αγάπη στη γενεατερά σου. Είθε να σε μιμηθούν και άλλοι για να αναπτυχθεί και να εμπλουτισθεί ο τόπος αυτός από νέο αίμα που με όρεξη θα συνεχίσει την παράδοση του τόπου.**

Εκ μέρους του ΔΣ θέλω να σε ευχαριστήσω για την οικονομική σου ενίσχυση στο έργο του μικρού πέτρινου παραδοσιακού ξενώνα μας. Σε περιμένω να δείξεις το δρόμο προς το Παπαρούσι στα παιδιά σου και στα εγγόνια σου.»

Π. Βλασόπουλος

✓ Στους **Κων/νο και Αντωνία Χαραλαμπί**

«Με ανείπωτη χαρά και έκπληξη είδαμε την από μέρους σας κατάθεση των 2.000 € στο λογαριασμό του Συλλόγου. **Πιστοποιείτε έτσι ξάστερα και αποδοτικά ότι και οι απόγονοι της δεύτερης γενιάς των ξενιτεμένων μας ενδιαφέρονται για τη συνέχεια της ύπαρξης του χωριού μας.** Πληροφορηθήκαμε ότι αγαπάτε πολύ την γενέτειρα των γονιών σας και θέλετε να την επισκεπτεστείτε για να την γνωρίσουν και τα παιδιά σας. **Σας ευχαριστούμε θερμά για την προσφορά σας αυτή. Θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν από μέρους μας για να συνεχισθούν οι εργασίες του έργου του μικρού ξενώνα μας για να μπορείτε στο μέλλον με άνεση να περάσετε λίγες ημέρες στο Παπαρούσι.»**

Π. Βλασόπουλος

2

Στο άσπρο άλογο γαμπρός ο **Γιώργος Α. Παπαδόπουλος**

2
Πάνος Ζαρκάδας, Θανάσης Γιαννοπουλος στο μαύρο άλογο, **Γιώργος Καλύβας, Φωτεινή Παπαδοπούλου, Κώστας Τριανταφυλλόπουλος, Κώστας Κατεργάρης, Αγορίτσα Καλύβα-Παπαδοπούλου** και στο μαύρο άλογο στην άκρη **Σπύρος Κουφαλιώτης** και η σύζυγός του κρατάει το χαλινάρι.

Η εφημερίδα μας προσφέρει τη δυνατότητα διαφήμισης σε όσους ενδιαφέρονται να προβάλουν την επιχείρησή τους.

Επικοινωνήστε στο τηλ.:
6932256602

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εσώρουχα - Καλτσόν -
Κάλτσες - Νυχτικά
- Πιτζάμες - Εποχικά είδη
Αθ. Καρπενησιώτη 14
Καρπενήσι

Τηλέφωνο & fax: 22370-80650

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ Ν. & ΚΕΦΑΛΑ Χ. Ο.Ε.

Γ ΚΟΝΔΥΛΗ 5 ΚΑΡΠΕΝΗΣΗΣ
Tel. - Fax 22370 25196

ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ

Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε.
mob. 6974 451709
e-mail: info@xantzoopoulos.gr

το Παραδοσιακόν

Λένα Μπαλαχάμη-Αρωνιάδα

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΠΙΤΕΣ

ΣΑΝΤΟΥΪΤΣ • ΚΡΕΠΕΣ • ΚΑΦΕΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΖΗΝΟΠΟΥΛΟΥ 48
• ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΖΗΝΟΠΟΥΛΟΥ 19 • ΚΑΡΠΕΝΗΣΗΣ
Τηλ.: 22370-25944, 25904 • 6972 095090

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

3 etem s.a ΠΟΡΤΕΣ - ΠΑΡΑΘΥΡΑ

Σοφρώνης Κων/νος

ΠΟΤΑΜΟΥΛΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΤΗΛ: 26410 - 41237 - 41213
ΚΙΝ: 6977 - 615744

ΑΝΕΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ 14,
ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ, ΤΗΛ: 210 5022298
WWW.anemos.com.gr

Γυναίκα - Μητέρα - Γιαγιά

ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

(Το παρακάτω αρχαίο κείμενο της Π. Διαθήκης μας δόθηκε από την **Μαρία Κ. Ντανά** για να τονίσει την εικόνα της άξιας γυναίκας πριν 3.000 χρόνια σε αντιδιαστολή με τα σημερινά πρότυπα)

10 **Γυναίκα νοικοκυράν και δραστηριάν ποιος θα ημπορέση να βρει; Είναι ασυγκρίτως ανωτέρα και από τους πλέον πολυτίμους λίθους.** 11 Εις αυτήν έχει πεποίθησιν και στηρίζεται με θάρρος η καρδιά του ανδρός της. Διότι αυτή και το σπίτι της δεν πρόκειται να στερηθούν ποτέ από υλικά αγαθά. 12 **Καθ' όλον της τον θιον εργάζεται δια το καλόν του ανδρός της.** 13 Υφαίνει νήματα μάλλινα και λιβά και κατασκευάζει με τα ίδια της τα χέρια πράγματα χρήσιμα δια το σπίτι. 14 Ομοιάζει με το πλόιον, το οποίον μεταφέρει εμπορεύματα από μακρινάς περιοχάς. **Έτσι και αυτή συγκεντρώνει τον πλούτον της δια το καλόν του σπιτιού.** 15 **Εξυπνά πολύ πρωί, νύχτα.** Ετοιμάζει και δίδει τροφάς εις τους ανθρώπους του σπιτιού της, κανονίζει δε τα έργα των υπηρετριών. 16 **Όταν εύρη κάποιον καλό χωράφι, το αγοράζει και με τους κόπους των χειρών της το καλλιεργεί, το φυτεύει, το μεταβάλλει εις αγρόκτημα αποδοτικόν.** 17 Αφού ζώση, καλά την μέσην της, εργάζεται με τα χέρια της έντονα και με ζήλον εις το έργον της. 18 Έδοκίμασε και απέκτησε προσωπικήν πείραν, ότι είναι καλόν να εργάζεται κανείς. Δια τούτο και ο λύχνος της δεν σβήνει καθ' όλον το διάστημα της νυκτός. 19 **Απλώνει τα χέρια της εις όλα, όσα συμφέρουν και εξυπηρετούν το σπίτι.** Ειδικώτερα τα χέρια της τα στηρίζει εις το αδράχτι, το οποίον και συνεχώς εργάζεται. 20 **Αλλά ανοίγει τα χέρια της και απλώχερα δίδει εις τους πτωχούς. Δίδει εις τον στερούμενον από τον καρπόν των χειρών της.** 21 **Ο σύζυγός της, εάν απουσίαση επί τι χρονικόν διάστημα, δεν ανησυχεί και δεν μεριμνά δια τα έργα και τα πράγματα του σπιτιού. Διότι όλοι οι εν τω οίκω της είναι καλά ενδεδυμένοι.** 22 Διπλάς χλαίνας έκαμε δια τον σύζυγόν της. Λινά λευκά ενδύματα και ενδύματα πορφύρα ητοίμασε δια τον εαυτόν της. 23 Περίβλεπτος και αξιοθαύμαστος γίνεται ο σύζυγός της εις τας πύλας των τειχών της πόλεως, όταν παρακάθηται εις συνδριον με τους γεροντότερους άνδρας της χώρας. 24 Αυτή κατασκευάζει σινδόνας, τας οποίας πωλεί εις τους Φοίνικας. Κατασκευάζει και ζώνας, τας οποίας πωλεί εις τους Χαναανίους. 25 **Έτσι αυτή με την εργασίαν και με την καλή συμπεριφοράν της αποκτά δύναμιν και ευπρεπή εμφάνισιν.** Ευφραίνεται όλας τας ημέρας της ζωής

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Ένα παιδί, μοναχοπαιδί αγόρι,
Αγάπησε μιας μάγισσας την κόρη.

-Δεν αγαπώ εγώ, του λέει παιδιά,
μ' αν θέλεις να σου δώσω το φιλί μου,
της μάνας σου να φέρεις την καρδιά
να ρίξω να τη φάει το σκυλί μου.

Τρέχει ο νιός, τη μάνα του σκοτώνει
Και την καρδιά τραβά και ξεριζώνει
Και τρέχει να την πάει. Μα σκοντάφτει
Και πέφτει ο νιος κατάχαμα με δαύτη.

Κυλάει ο γιος και η καρδιά κυλάει
Και την ακούει να κλαίει και να μιλάει.

Μιλάει η μάνα στο παιδί και λέει:

-Εχτύπησε, αγόρι μου;... και κλαίει!

ZAN PISPEN (μετάφραση ΑΓ. ΒΛΑΧΟΥ)

της και πολύ περισσότερο θα ευφρανθή κατά τας ημέρας των γηρατειών της. 26 Ανοίγει το στόμα της, δια να ομιλή πάντοτε μετά προσοχής, σύμφωνα με τον νόμον του Θεού. **Έχει θέσει τάξιν εις τα λόγια του στόματός της.** 27 Το σπίτι της είναι στεγνόν, χωρίς υγρασίαν και σταλάγματα της βροχής, είναι αναπαυτικό. **Ψωμί οκνηρίας και τεμπελιάς δεν έφαγε ποτέ.** 28 **Ανοίγει το στόμα της και ομιλεί με σοφίαν και σύνεσιν, σύμφωνα με τους θείους και ανθρωπίνους νόμους. Ευλογήθηκε από τον Θεόν η φιλανθρωπία και καλοσύνη της.** Και χάρις εις την ευλογίαν του Κυρίου ανέστησε τα τέκνα της. Αυτά επλούτισαν και ο σύζυγός της την επήνεσε και της είπε: 29 «Ω σύντροφε της ζωής μου, πολλαί γυναίκες απέκτησαν πλούτον με την ικανότητά των, πολλαί απέκτησαν δύναμιν μέσα εις την κοινωνίαν, συ όμως έχεις ξεπεράσει όλας». 30 **Αι φιλαρέσκειαι της γυναικός είναι ψεύτικα πράγματα και το κάλλος της είναι προσωρινόν και παροδικόν. Διότι μόνον η συνετή και φρόνιμος γυναίκα ευλογείται από τον Θεόν. Ας υμνή δε αυτή και ας δοξάζει τον φόβον του Κυρίου.** 31 Επαινέσατε και σεις μίαν τέτοιαν δραστηριάν και σοφήν γυναίκα. Δίκαιον είναι και ο σύζυγός της να εγκωμιάζεται δι' αυτήν εις τας πύλας των τειχών της πόλεως, όπου γίνονται αι συγκεντρώσεις.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ (Μασορ. ΛΑ '10)

Οσία Υπομονή - Η τελευταία βασίλισσα του Βυζαντίου

Γράφει η Ιωάννα Κατούλα

Η **Οσία Υπομονή** καταγόταν από την Κων/λη και ήταν θυγατέρα του Κων/νου Δραγάση ενός από τους ηγεμόνες των Σλάβων που είχαν εξελληνισθεί και είχαν καταλάβει ελληνικές περιοχές της βόρειας Μακεδονίας. **Ήταν σύζυγος του αυτοκράτορα Μανουήλ του 2ου του Παλαιολόγου, ο οποίος βασίλευσε από το 1391 μέχρι το 1425 και μητέρα δύο θυγατέρων και έξι υιών από τους οποίους οι δύο τελευταίοι έγιναν αυτοκράτορες κατά την τελευταία περίοδο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.** Η Ελένη Δραγάση λοιπόν, γίνεται Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου σε μία πολύ κρίσιμη εποχή, όταν οι Τούρκοι βρίσκονταν σχεδόν στα πρόθυρα της Πόλης και ο φόβος της άλωσης δεν ήταν πια μακρινός και αόριστος. Όμως δεν αποθαρρύνεται αλλά μαζί με τον σύζυγό της «εγεωργούσαν – όπως γράφει ένας ανώνυμος χρονογράφος της εποχής – τας ψυχάς των παιδιών τους και του Ορθοδόξου λαού των». **Δεν παρασύρθηκε από την μεγαλοπρέπεια και τις τιμές του παλατιού αλλά ως συνετή γυναίκα και αληθινή χριστιανή συναισθάνθηκε περισσότερο την ευθύνη της τόσο προς τον σύζυγό της και τα παιδιά της όσο**

και προς τον λαό του Θεού. Υψηλό και βαρύτατο ήταν για την Ελένη Δραγάση το έργο της βασιλείας. Και η συναίσθηση αυτής της ευθύνης την έκανε να ζητά πάντοτε τη χάρη και το φωτισμό του Θεού για να μπορέσει να ανταποκριθεί επάξια στην τόσο μεγάλη της αποστολή.

Ο ιστορικός Χρυσολωράς γράφει «ήταν ένα ζευγάρι που ενώ περνούσε από συνεχείς φοβερές εξωτερικές φουρτούνες, όμως μεταξύ του είχε συνευδοκία, δηλαδή κάτι περισσότερο από ομοφροσύνη και αλληλοκατανόηση.

Ο φιλόσοφος του Μυστρά και οραματιστής για την εποχή εκείνη Γεώργιος Γεμιστός, Πλήθων, σ' ένα έργο του που το ονομάζει «Μονωδία εις Ελένην (Υπομονήν) Παλαιολογίαν» αναφέρει: «Η βασίλισ αυτή με πολλήν ταπεινώσιν και καρτερικότητα εφάνετο ν' αντιμετωπίζει τας δύο μορφάς της ζωής της. **Ούτε κατά τους καιρούς των δοκιμασιών απογοητεύετο, ούτε όταν ευτυχούσε επανεπαύετο, αλλά εις κάθε περιπτώσιν έκανε το πρόπον.** Συνεδύαζεν την σύνεσιν με την γενναϊό-

Συνέχεια στην 6η σελ.

ΓΙΑΓΙΑ 90 ΧΡΟΝΩΝ

Πριν από τα Χριστούγεννα του 1992, μια κυρία μου παρέδωσε αντίγραφο από τη χειρόγραφη διαθήκη της μητέρας της, ανορθόγραφη και κακογραμμένη, με πλούσιο όμως πνευματικό περιεχόμενο. Η μητέρα αυτή είχε τέσσερις κόρες κι έναν γιού. Και τα πέντε της παιδιά ήταν παντρεμένα και είχε δεκαπέντε εγγόνια. Αποσπάσματα από αυτή τη διαθήκη θα σας αναφέρω:

«Αγαπημένα μου παιδιά (και τους αναφέρει έναν – έναν, τα παιδιά της – κόρες και γιού, τους γαμπρούς, την νύφη και όλα τα εγγονάκια, εικοσιπέντε ονόματα)

Σας φιλώ και σας αποχαιρετώ. Αυτό το γράμμα θα το ανοίξετε και θα το διαβάσετε μετά τον θάνατό μου...

Η πρώτη σας δουλειά μόλις σηκωθείτε πρωί – πρωί είναι πρώτα να πλυθήτε, **ν' ανάψετε το καντηλάκι σας και να θυμιάσετε όλο το σπίτι. Κατόπιν θα κάνετε την προσευχή σας, όπως σας την έμαθα από την Συνέκδημο.** Το ίδιο θα κάμουν – αν θέλουν – και οι άνδρες σας και η νύφη μου και όλα τα εγγονάκια. Και ύστερα όλοι στις δουλειές σας. Μόνο έτσι θα σκεπάζει και θα ευλογεί ο Θεός και τη δουλειά και την οικογένειά σας.

Κάθε Κυριακή πρωί όλοι σας στην Εκκλησία. Το ίδιο και κάθε μεγάλη γιορτή.

Κάθε βράδυ, μικροί – μεγάλοι πριν από τον ύπνο θα διαβάσετε το Απόδειπνο, τους Χαιρετισμούς, την Καινή Διαθήκη, το Ψαλτήρι και την «Αμαρτωλών σωτηρία».

Μην ξεχνάτε και τις νηστείες. Να τις κρατάτε όλες, όπως σας τις βαστούσα κι εγώ από έξι χρονών και μετά.

Όλα αυτά, αγαπημένα μου παιδιά και εγγόνια, όταν θα τα κρατάτε, θα είναι σαν να μου ανάβετε κάθε μέρα ένα κεράκι. Θα είναι για μένα το καλύτερο καθημερινό μνημόσυνο. Έτσι θα με θυμάστε στις προσευχές σας...

...Να τηρείτε τα θρησκευτικά έθιμα της Πατρίδας μας και να μην σας αρέσουν τα εγκόσμια, αλλά να τα αφήνετε αυτά στην άκρη και να ακολουθήτε τα ουράνια, γιατί όλα (τα εγκόσμια) είναι πρόσκαιρα και μάταια.

Τα καλά έργα και τις κρυφές ελεημοσύνες θα έχετε στην αιωνιότητα. Όλα τ' άλλα, σαν όνειρο θα σήσουν. Μαζί σας δεν θα πάρετε τίποτα. Ούτε πλούτη ούτε μεγαλεία ούτε δόξες ούτε σπίτια. Μόνο τα καλά σας έργα και την υπομονή.

Να έχετε την ευχή μου και να είστε αγαπημένοι πρώτα μεταξύ σας ως αδελφια και ύστερα με τις οικογένειές σας, αλλά και με τους συγγενείς και με τους γείτονες και με όλον τον κόσμο.

Όσο μπορείτε καλά έργα να κάμετε και από την Εκκλησία να μη λείπετε.

Κι αυτούς, που θέλουν το κακό σας, να τους συγχωράτε.

Αυτά θα μείνουν και εδώ κάτω στη γη αλλά και στον ουρανό. **Όσα χρόνια κι αν ζήσουμε, θα είναι σαν χθες. Γι' αυτό έργα καλά και κρυφά.**

Αδικίες και ψέματα σε κανέναν ούτε και στον εχθρό σας.

Όλ' αυτά θα τα διαβάσετε όλοι σας και μπροστά στα παιδιά σας, κάθε φορά, που θα συμπληρώνεται χρόνος από τον θάνατό μου, μετά από το Τρισάγιο που θα κάνετε. **Αυτό θα είναι και το μνημόσυνό μου.**

Σας δίνω την ευχή μου, σας φιλώ, σας αποχαιρετώ και καλήν αντάμωση στον Παράδεισο.

Η Μάνα σας και η Γιαγιά σας».

π. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
(«Εμπειρίες κατά την Θεία Λειτουργία»)

Οι απόγονοι του Λάμπρου Ζιάκα για πρώτη φορά στην Ελλάδα

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

πρόγονό τους στη μετανάστευση. Εκπληρώνοντας ένα όνειρο ζωής, επισκέφτηκαν για πρώτη φορά την Ελλάδα και το Παπαρούσι. Την **Tina Chason** συνόδευσαν στο ταξίδι αυτό ο αδελφός της **Jimmy Zakos (Ζιάκας)**, ο σύζυγός της **Larry Chason** και η κόρη της **Christy Chason**. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου **Παναγιώτης Βλασόπουλος** και η Έφορος **Ελένη Ντανά** τους υποδέχτηκαν στο Παπαρούσι και τους ξενάγησαν στο χωριό. **Η συγκίνηση ήταν για όλους μεγάλη.**

Στην αναζήτηση της οικογενειακής ιστορίας πριν ένα χρόνο, πολλοί χωριανοί μοιράστηκαν πρόθυμα μαζί μας τις αναμνήσεις τους. Η Ελένη Ντανά κατέγραψε όλες τις αναφορές και ο Στέφανος Σουλδάτος τις διασταύρωσε με τις ελάχιστες πληροφορίες που είχε η Tina Chason. Καταλήξαμε στην ακόλουθη καταγραφή:

Η **Φωτεινή Λιακού** από το Δυτικό Παπαρούσι παντρεύτηκε το **Δημήτρη Ζιάκα** από το χωριό **Νεραίδα**. Απέκτησαν ένα γιο, το **Λάμπρο**, το 1894. Μετά το θάνατο του Δημήτρη Ζιάκα, η Φωτεινή επέστρεψε στο Παπαρούσι όπου έζησε το υπόλοιπο της ζωής της. **Ο γιος της Λάμπρος πήγε στη Νέα Υόρκη το 1911** και έμεινε αρχικά με το θείο του (Ζιάκα στο επώνυμο). **Μετακόμισε στη Βόρεια Καρολίνα τη δεκαετία του '30 όπου εργάστηκε σε εστιατόρια.** Την ίδια δεκαετία επισκέφτηκε το Παπαρούσι. Ηλικιωμένοι από το χωριό τον θυμούνται να παίζει βιολί. **Απέκτησε τρία παιδιά, την Tina, τη Barbara και το Jimmy.** Η Φωτεινή Λιακού είχε τρία αδελφία (**Πάνος, Αντώνης και Μήτρος**) και μια αδελφή τη **Γιαννούλα**. Η **Γιαννούλα** παντρεύτηκε το **Σεραφείμ Κατεργάρι** και απέκτησαν

τέσσερα παιδιά (**Δημοσθένης, Σπύρος, Ελένη, Φωτεινή**). Ο **Αντώνης και ο Μήτρος** δεν παντρεύτηκαν. Ο **Πάνος** απέκτησε τρεις κόρες (**Ελένη Ζαρκάδα, Αναστασία Βλάχου, άγνωστη**). Η τελευταία είχε ένα γιο, το **Γιώργο Κοκορώνη**, που ζει στο Flushing της Νέας Υόρκης και είναι πάνω από 90 ετών. Η **Αναστασία** παντρεύτηκε το **Νέστορα Βλάχο. Η Μαγδαληνή Καλύβα, μητέρα του Δημήτρη Καλύβα**, είναι κόρη τους. Μια εγγονή της **Ελένης Ζαρκάδα, η Ελένη Γιαννοπούλου**, ζει στο Καρπενήσι.

Σημαντική στην αναζήτησή μας όμως υπήρξε και η βοήθεια των νέων τεχνολογιών. Με τη βοήθεια του ίντερνετ, ο **Στέφανος Σουλδάτος** ανακάλυψε τα επίσημα αρχεία μετανάστευσης της Αμερικής (φωτογραφημένα αυθεντικά έγγραφα της εποχής από τα πλοία που έφταναν στην Αμερική). **Σε αυτά καταγράφεται η είσοδος του Λάμπρου Ζιάκα στη χώρα από το Παπαρούσι της Ελλάδας στις 4 Ιανουαρίου 1911 με το πλοίο «Πατρίς» το οποίο απέπλευσε από τον Πειραιά στις 18 Δεκεμβρίου 1910.** Η πλήρης καταγραφή των στοιχείων του επιβάτη Λάμπρου Ζιάκα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Όνομα: Λάμπρος Ζιάκας. Ηλικία: 18. Φύλο: Άρρεν. Οικογενειακή κατάσταση: Άγαμος. Απασχόληση: Εργάτης. Ικανότητα ανάγνωσης: Ναι. Ικανότητα γραφής: Ναι. Εθνικότητα: Ελληνική. Υπηκοότητα: Ελληνική. Προηγούμενη κατοικία: Παπαρούσι, Ελλάδα. Κοντινότερος συγγενής: Η μητέρα του Φώτω στο Παπαρούσι, Ελλάδα. Τελικός προορισμός: Spokane, Washington. Έχει εισιτήριο για τελικό προορισμό: Ναι. Ποιος πλήρωσε τα εισιτήρια του: Μόνος του. Χρήματα στην κατοχή του: 25 δολάρια. Έχει ξαναβρεθεί στις ΗΠΑ: Όχι. Ποιον θα επισκεφτεί: Τον θείο του Δημ. Ζιάκα. Πολυγαμικός: Όχι.

Αναρχικός: Όχι. Κατάσταση υγείας: Καλή. Ανάπηρος: Όχι. Ύψος: 5 πόδια και 7,5 ίντσες (1.71 μέτρα).

Ο γιατρός του πλοίου «Πατρίς» Νικόλας Μπίστης βεβαιώνει την άρτια φυσική και νοητική κατάσταση του Λάμπρου Ζιάκα, και ο καπετάνιος Δ. Μπογιαζίδης ορκίζεται για τη σωστή διεξαγωγή των σχετικών ιατρικών εξετάσεων.

Η άδεια εισόδου στη χώρα δεν αργεί να δοθεί. Ένα νέο ξεκίνημα απλώνεται στα πόδια του 18χρονου Λάμπρου...

Κέντρο μεταναστών Ellis Island

Χιλιάδες Έλληνες επιβιβάστηκαν τον περασμένο αιώνα στα πλοία για την Αμερική με σκοπό να χτίσουν μια νέα ζωή. Το ταξίδι κοπιαστικό και οι κακουχίες αμέτρητες. Οι συνθήκες υγιεινής στο πλοίο ανύπαρκτες, με αποτέλεσμα πολλοί να αφήνουν την τελευταία τους πνοή πάνω σε αυτό. Όσοι κατάφεραν να αντισταθούν υγείες τους ουρανοξύστες της Νέας Υόρκης, γίνονταν δεκτοί στο κέντρο υποδοχής μεταναστών στο μικρό νησί Ellis, απέναντι από το Άγαλμα της Ελευθερίας. Το ταξίδι τους είχε ολοκληρωθεί, όμως η περιπέτεια μόλις άρχιζε...

Το «αμερικάνικο όνειρο» δεν τους χωρούσε όλους. Δεν υπήρχαν θέσεις για σωματικά ή νοητικά στερημένους. Όλοι οι αφιχθέντες στο νησί υποβάλλονταν σε πληθώρα εντατικών και επίπονων ιατρικών, ψυχολογικών και νοητικών εξετάσεων, οι οποίες σε κάποιες περιπτώσεις διαρκούσαν αρκετές εβδομάδες. **Τα χαμόγελα άρχιζαν να σβήνουν και η συνειδητοποίηση της σκληρής πραγματικότητας γρήγορα αντικαθιστούσε τον αρχικό ενθουσιασμό.**

Οι ανεπιθύμητοι επιβιβάζονταν στα καράβια με κατεβασμένο το κε-

φάλι και επέστρεφαν στη χώρα τους. **Άλλοι βρέθηκαν στο δίλημμα είτε να επιστρέψουν με τα άρρωστα από το ταξίδι παιδιά τους, είτε να μπουκίσουν στη χώρα αφήνοντας τα παιδιά τους να σβήσουν στο νοσοκομείο του νησιού. Δύσκολες εποχές...**

Το κέντρο μεταναστών στο νησί Ellis παρέμεινε ανοικτό από το 1892 ως το 1954, εξυπηρετώντας πολλά εκατομμύρια μεταναστών. Σήμερα, λειτουργεί ως μουσείο, στο οποίο τα ελληνικά εκθέματα καταλαμβάνουν ένα μεγάλο μέρος. Ο επισκέπτης ταξιδεύει εκατό χρόνια πίσω μέσα από κτρινοσιμένα ελληνικά διαβατήρια, φωτογραφίες Ελλήνων μεταναστών με φουστάνελα, παλιά ρούχα και τσαρούχια, ιστορίες ανθρώπων από όλα τα μέρη της Ελλάδας, φωτογραφίες αρρώστων τις οποίες τράβηξαν οι συγγενείς τους πριν τους αφήσουν για πάντα στο νησί.

Ιδιαίτερη συγκίνηση δημιουργεί στον επισκέπτη το αφιέρωμα στο καράβι με τις Ελληνίδες νύφες. Εκατοντάδες Ελληνίδες ανταποκρίθηκαν στην αγγελία «Ζητούνται νύφες από την Ελλάδα» και ταξίδεψαν στην Αμερική με το πλοίο King Alexander (Μέγας Αλέξανδρος) για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Κάθε μία κουβαλούσε το νυφικό της και λίγα προσωπικά αντικείμενα. Κουβαλούσε όμως και την προσωπική της ιστορία. Ο φακός των φωτογράφων της εποχής αποτυπώνει με λύπηση τα απεγνωσμένα γεμάτα αγωνία βλέμματα τους.

Με την πρόοδο της τεχνολογίας τα αρχεία μεταναστών ψηφιοποιήθηκαν και είναι διαθέσιμα σε όσους επιθυμούν να αναζητήσουν τα στοιχεία των συγγενών τους που έφτασαν στη χώρα την περίοδο λειτουργίας του κέντρου (www.ellisland.org).

Στέφανος Σουλδάτος

Οσία Υπομονή - Η τελευταία βασίλισσα του Βυζαντίου

Συνέχεια απ' την 5η σελ.

τητα, περισσότερον από κάθε άλλην γυναίκα, διεκρίνετο δε δια την σωφροσύνην της. Την δε δικαιοσύνην την είχε εις τελειότατον βαθμόν. Η Βασίλισσα λοιπόν αυτή Μητέρα γονάτιζε πρώτη, έχουσα γύρω της τα παιδιά της, στην Παναγία των Βλαχερνών και ζητούσε από την Μητέρα του Θεού να προστατεύει τα παιδιά της αλλά και το λαό της. Μαζί με τα παιδιά της πήγαινε στο Μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου προκειμένου να προσκυνήσει το χαριτόβρυτο λείψανο του Οσίου Παταπίου του Αιγυπτίου που φυλάσσετο εκεί και που τιμούσε ιδιαίτερα. Μαζί με τα παιδιά της επισκεπτόταν το Γηροκομείο στη Μονή Πέτρας και μάλιστα τα παρότρυνε να πλησιάσουν τους γέροντες και να τους προσφέρουν την αγάπη τους. Ακόμη τα οδηγούσε στη Μονή του Παντοκράτορος κι εκεί τους έδειχνε τους βασιλικούς τάφους και τους μιλούσε για τους ευσεβείς αυτοκράτορες που λάμπρυναν με την πίστη τους στο Θεό τον θρόνο της Βασιλεύουσας κι έτσι φύτευε στις αγνές παιδικές τους ψυχές την αγάπη προς την Ορθοδοξία και τον θείο έρωτα προς τον μοναχισμό.

Το έτος 1425 πεθαίνει ο αυτοκράτορας Μα-

νουήλ ο 2ος, ο Παλαιολόγος τότε και η Ελένη εγκαταλείπει τα ανάκτορα, και την κοσμική ζωή της Βασιλεύουσας και έρχεται να ζήσει ως Μοναχή στο Μοναστήρι της κυρά Μάρθας, όπου κείρεται μοναχή με το όνομα Υπομονή. Δεν έγινε μοναχή ως «δυσημερούσα», αλλά με την απόλυτα ελεύθερη θέλησή της. Σαν έμεινε χήρα θεώρησε πως της δόθηκε η ευκαιρία να ικανοποιήσει μία παλιά νεανική της επιθυμία που ποτέ δεν έσβησε από τα βάθη της καρδιάς της.

Αλλά και ως μοναχή διακρίθηκε σε κάθε αρετή, ώστε καμία άλλη δεν μπορούσε να αναμετρηθεί μαζί της. Έζησε στο Μοναστήρι αυτό περίπου 25 χρόνια μέχρι το 1450. Η Μονή της αν κατά την άλωση καταστράφηκε ολοσχερώς, ωστόσο δεν αφανίστηκε η μνήμη της Αγίας Βασίλισσας και μοναχής Υπομονής. Μαζί με το άφθαρτο λείψανο του Οσίου Παταπίου ήρθε στην Ελλάδα και η εικόνα της Οσίας Υπομονής και για αιώνες φυλάχθηκαν εκεί μέσα στο σπήλαιο των Γερανίων και όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, το 1904 βγήκαν από την αφάνεια. Μόλις αντίκρισαν την μοναχή Οσία Υπομονή όλοι αναρωτήθηκαν ποια είναι αυτή η Οσία δεδομένου ότι ήταν άγνωστη για τα βιβλία της Εκκλη-

σίας. Έτσι άρχισε η αναζήτηση για να αναδειχθεί πως η άγνωστη αυτή Οσία Υπομονή υπήρξε η τελευταία αυτοκράτειρα του Βυζαντίου Ελένη η Παλαιολόγινα, η μητέρα του μαρτυρικού αυτοκράτορα Κων/νου του 11ου του Παλαιολόγου. Τότε ορίστηκε να τιμάται η μνήμη της στις 29 Μαΐου κατά την αποφράδα εκείνη ημέρα της αλώσεως της Κων/λεως από τους Τούρκους.

Τι τραγική αυτή σύμπτωση! Επί Ελένης Αγίας Μητρός Κων/νου του 1ου του Μεγάλου, αυτοκράτορος, ιδρύεται η Πόλις των Πόλεων, η Κωνσταντινούπολις και γεννάται η αυτοκρατορία του Βυζαντίου και πάλι επί Ελένης Αγίας Μητρός Κων/νου του 11ου του Παλαιολόγου καταλύεται η χιλιόχρονη αυτοκρατορία, χωρίς όμως νάχει αποθάνει στην καρδιά του Ελληνορθόδοξου λαού. Έτσι, ενώ το Βυζάντιο έδυε για τα πάθη των ανθρώπων, ωστόσο αυτή την ύστατη στιγμή δεν έπαψε να αναδεικνύει Αγίους όπως υπήρξε η τελευταία βασίλισσα Ελένη η Παλαιολόγινα, η Οσία Υπομονή.

ΚΩΝ/ΝΑ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΟ

Κ. Αιτωλού 15 Καρπενήσι
Τηλ.: 22370-23321

Καταθέσεις λογαριασμών: Στην Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ΕΤΗΝ ΓΡΑΑ

Στην Αμερική και Αυστραλία ΕΤΗΝ ΓΡΑΑ - 183/379065-74 Στην Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74

Εμπορική Τράπεζα (στην Ελλάδα) IBAN: GR03 0120 0390 0000 0006 3412 384 με αριθ. λογ. 63412384

Μαθήματα Α' Βοηθειών στο Παπαρούσι

Κάθε χρόνο πάνω από 1.000.000 άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο πεθαίνουν από τροχαία ατυχήματα, ενώ πολλοί περισσότεροι χάνονται από τη μη έγκαιρη παρέμβαση σε οξεία περιστατικά ή την έλλειψη εφαρμογής κανόνων πρόληψης.

Σημαντική αιτία θανάτου στα τροχαία ατυχήματα αποτελεί η έλλειψη οξυγόνου που προκύπτει από απόφραξη της αναπνευστικής οδού. Εάν δεν υπάρξει κάποιος δίπλα στο θύμα που να γνωρίζει πώς να ελευθερώσει την αεροφόρο οδό, με μια απλή τεχνική, είναι σίγουρο ότι και το πιο οργανωμένο κρατικό ή ιδιωτικό σύστημα άμεσης επέμβασης θα φτάσει όταν θα είναι πολύ αργά.

Είναι σίγουρο ότι πολλές ζωές μπορούν να σωθούν αν ο Ερυθρός Σταυρός προσεγγίσει το στόχο του να εκπαιδεύσει το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού σε θέματα Πρώτων Βοηθειών.

Γνωρίζοντας τον τρόπο να προσφέρει Πρώτες Βοήθειες μπορείς να προστατεύσεις και να σώσεις ζωές σε καθημερινή βάση και είναι πολύ απλό το να μάθεις. Επιπλέον η υιοθέτηση υγιούς και ασφαλούς συμπεριφοράς από τον καθένα είναι εξίσου σημαντική είτε βρίσκεσαι κανείς στο σπίτι, είτε στο δρόμο, είτε στην εργασία του ή ακόμη στον ελεύθερο χρόνο του (διακοπές, γήπεδο...).

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η γνώση αυτή και η απόκτηση δεξιοτήτων πέρα από το προσωπικό όφελος επιτρέπει στα μέλη μιας κοινότητας να συμμετέχουν έγκαιρα και αποτελεσματικά σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης ή φυσικών καταστροφών. Η γνώση των Πρώτων Βοηθειών, πέρα από το ότι σώζει ζωές, προσφέρει στους κατέχοντες επιπρόσθετα οφέλη. **Δίνει τη δυνατότητα να περάσουν από την απάθεια στην ικανότητα ταύτισης με το θύμα, να περάσουν από την αδιαφορία στην αλληλεγγύη.**

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι οι περισσότεροι θα βρεθούν μάρτυρες ατυχημάτων ή οξείων περιστατικών όπως κακώσεις, αιμορραγίες, τραύματα, εγκαύματα, δήγματα ζώων, εντόμων, φιδιών, δηλητηριάσεων, αλλεργιών, καταστάσεις κρίσεων επιληψίας, λιποθυμίας, εμφράγματος, πνιγμού όπου οι γνώσεις των Α' Βοηθειών βοηθούν στην αποφυγή του πανικού και στην παροχή αποτελεσματικής βοήθειας.

Στις 23 Αυγούστου εκπαιδευμένη νοσηλεύτρια από το παράρτημα του Ερυθρού Σταυρού της Λαμίας θα μας διδάξει το σύστημα Α' Βοηθειών. Μπορείτε να δηλώσετε συμμετοχή στα μαθήματα τηλεφωνώντας στην κ. Ντανά Ελένη στο τηλέφωνο 6936179981 ή στο 2105018876.

Τα εκπαιδευτικά μαθήματα του Ε.Ε.Σ. στο Παπαρούσι της 23ης Αυγούστου 2009 θα περιλαμβάνουν τα θέματα :

- Θλάσεις – τραύματα – δήγματα ζώων
  - Εγκαύματα
  - Στηθάγχη – Έμφραγμα – Επιληψία – Υστερία
  - Λιποθυμία – Δηλητηριάσεις
  - Ξένα σώματα – Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
- Σε επόμενη συνάντηση η εκπαιδευτρια θα αναφερθεί σε θέματα όπως:
- ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
  - ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
  - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ
  - ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΜΗΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΥΣ

Μεταλλαγμένα: Μία βραδυφλεγής βόμβα στο πιάτο μας

(Αναδημοσίευση από τον Ευρυτανικό Τύπο της 26 Μαρ.09)

Η εφαρμογή της βιοτεχνολογίας και της γενετικής μηχανικής στην γεωργία – κτηνοτροφία και η ευρεία χρήση τέτοιων προϊόντων από τον άνθρωπο, αποτελεί τον μεγαλύτερο σύγχρονο κίνδυνο, εφάμιλλο και ίσως χειρότερο μακροχρόνια από τον πυρηνικό όλεθρο.

Βασικό επιχείρημα για την ανάπτυξη τέτοιων εφαρμογών είναι η επίλυση του παγκόσμιου διατροφικού προβλήματος (αύξηση απόδοσης, μικρότερο κόστος, μεγαλύτερες αντοχές). **Σύμφωνα όμως με επίσημα στοιχεία αν υπήρχε δικαιότερη διανομή των παραγόμενων τροφίμων, όλος ο γήινος πληθυσμός θα τρεφόταν κανονικά και θα υπήρχε ένα πλεόνασμα της τάξης του 15 %.** Άρα το συγκεκριμένο πρόβλημα είναι πολιτικό και όχι τεχνολογικό και το επιχείρημα αποτελεί πρόφαση. **Με τα μεταλλαγμένα επιχειρείται ο παγκόσμιος έλεγχος της διατροφής από μια μικρή ομάδα πολυεθνικών εταιρειών.** Η κατοχύρωση (πατεντάρισμα) των νέων προϊόντων, των φυτών και των ζώων, δίνει στις εταιρείες αυτές το δικαίωμα της αποκλειστικής παραγωγής, αναπαραγωγής και εμπορίας, **εξαφανίζοντας σταδιακά τις μικρές ανεξάρτητες γεωργικές μονάδες.**

Οι μελέτες γύρω από την ασφάλεια των μεταλλαγμένων είναι ανεπαρκείς. Ο Ιατρικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης, στην έκθεσή του στις 5 Ιουνίου του 2001 σχετικά με τους κινδύνους των μεταλλαγμένων στην υγεία, επισημαίνει ότι **«υπάρχουν λίγες αλλά ενδεικτικές έρευνες που δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο της πρόκλησης αλλεργιών, της αύξησης της αντίστασης των μικροβίων στα αντιβιοτικά ή της παραγωγής τοξικών ουσιών εξαιτίας των μεταλλαγμένων οργανισμών».**

Ο Βρετανικός Ιατρικός Σύλλογος θεωρεί ότι το κυριότερο πρόβλημα των μεταλλαγμένων φυτών είναι **ότι φέρουν γονίδια που αυξάνουν την αντοχή των μικροβίων στα αντιβιοτικά.** Αυτά τα γονίδια μπορούν να περάσουν μέσα σε παθογόνα μικρόβια και να τα καταστήσουν απρόσβλητα στα αντιβιοτικά. **Δηλαδή η κατανάλωση των ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΩΝ τροφών από τον άνθρωπο ή από τα ζώα, υπονομεύει σοβαρά την θεραπεία των ασθενειών του ανθρώπου.**

Οι κίνδυνοι από την απελευθέρωση των μεταλλαγμένων φυτών στο περιβάλλον είναι πολλοί και μεγάλοι. Μέσω της γύρης μπορούν να μεταφερθούν γονίδια στα φυτά των γύρω καλλιεργειών, αλλά και σε άγρια φυτικά είδη (γενετική μόλυνση), προκαλώντας απρόβλεπτα φαινόμενα. **Με τα μεταλλαγμένα φυτά διαταράσσεται η οικολογική ισορροπία και ακυρώνεται κάθε προσπάθεια γειτονικής διοικητικής ή συμβατικής καλλιέργειας με μη μεταλλαγμένα φυτά.** Μπορεί να αυξηθεί η ανθεκτικότητα σε αρκετά είδη ζιζανίων, να κυριαρχήσουν νέα είδη, άλλα να υποχωρήσουν ή να εξαφανισθούν και έτσι να υπάρξει μια πλήρης φυσική απορρύθμιση.

Το ίδιο ισχύει για τα ψάρια και τα θηλαστικά. **Είναι πολύ πιθανό κάποια από τα μεταλλαγμένα είδη να κυριαρχήσουν σε βάρος των φυσικών ειδών, τα οποία θα εξαφανισθούν.**

Η ΑΠΕΙΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ είναι εμφανής.

Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι αυτή η διαδικασία δεν είναι αναστρέψιμη. **Γιατί εδώ δεν μπορεί να εφαρμοστεί μια διαδικασία απόσυρσης.** Οι μεταλλαγμένοι οργανισμοί έτσι και απελευθερωθούν στο περιβάλλον δεν μπορούν ποτέ να ανακληθούν.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 19ο του Δ.Σ. της 8ης Μαΐου 2009

Στην Πετρούπολη σήμερα 8-5-09, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.00 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση του ΔΣ για τα ενσκήψαντα θέματα του Συλλόγου. Παρόντα μέλη ήταν οι Βλασόπουλος Παναγιώτης, Γρατσιούνης Ιωάννης, Ντανά Ελένη και Βλασοπούλου Αγγελική. Απουσία ήταν η Ντανά Αθανασία.

1. Ο πρόεδρος ενημέρωσε για την περαιτέρω πορεία των διαδικασιών του καταστατικού στο Πρωτοδικείο Αθηνών. Δηλαδή, εγκρίθηκε το νέο καταστατικό προφορικά, αλλά έπεται να καθαρογραφηθεί η απόφαση του δικαστηρίου από τον Πρόεδρο αυτού. Ύστερα πρέπει το νέο καταστατικό να τυπωθεί σε αντίτυπα και να δημοσιευθεί σε εφημερίδα των νομικών. Επίσης ένα αντίτυπο πρέπει να κατατεθεί στην Νομαρχία Αθηνών για να υπάρξει ισχύς του. Κατά την εκτίμηση του δικηγόρου η υπόθεση αυτή θα χρονотριβήσει για 3 μήνες περίπου.

2. Κατόπιν των ανωτέρω πρότεινε ο Πρόεδρος να γίνει η εκλογοαπολογιστική συνέλευση τον προεχρή Οκτώβρη για να υπάρξει η ανάλογη προετοιμασία. Η πρόταση έγινε δεκτή και προσεχώς θα καθοριστεί η ημερομηνία της συνέλευσης. Η ανακοίνωση της ημερομηνίας θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο της εφημερί-

δας μας.

3. Αποφασίστηκε η απογραφή των απαραίτητων ενσήμων για τους εργαζόμενους στον ξενώνα. Ανατέθηκε στον μηχανικό, που ανέλαβε την έκδοση άδειας, να καταθέσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (ΑΦΜ και φωτοτυπίες των ταυτοτήτων των μελών του Δ.Σ.).

4 Ο Σύλλογος με ευγνωμοσύνη αποδέχεται το ποσό των 2.000€ από τον Κων/νο Α.Χαραλαμπί προς το Σύλλογο για τις εργασίες του ξενώνα.

5. Επιβεβαιώθηκε η απόφαση για τη διενέργεια της καλοκαιρινής εκδήλωσης του Συλλόγου στις 16 Αυγούστου 2009 στο Δυτικό Παπαρούσι.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ

ΚΟΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΟΤΗΣ

25ης ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΦΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
ΚΙΝ. 6978 999620

Παπαρουσιώτικοι αντίλαλοι

Τριμηνή έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας
Ιδιοκτήτης: Σύλλογος Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας "Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ"
Εκδότης - Δ/ντής: Βλασόπουλος Παν.
Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 13231
τηλ.: 210-5018876 • Επιμέλεια ύλης: Το Δ.Σ.
Ηλεκτρονική Σχεδίαση - Εκτύπωση:
Εκδόσεις-Γραφικές τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον
Τηλ.-fax: 210-2619003 • κιν. 6972624492
e-mail:karpouzi@otenet.gr

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

5^ο ΧΛΜ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ.: 22370.24360 ΚΙΝ.: 6977.996230

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • 48ο χλμ. Ε.Ο. ΛΑΜΙΑΣ • ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΤΗΛ.: 22360 31221 & 22360 31000 • ΚΙΝ. 6974 106567

Ας σώσουμε ό,τι απέμεινε, όσο είναι καιρός

Επιμέλεια: Ελένη Ντανά

✓ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΛΑΥΣΕΙΟΥ

Το 1957 – 1959, ύστερα από επίμονες προσπάθειες δύο Κλαυσειωτών, ο αείμνηστος Μαν. Χατζηδάκης με βοήθο του τον Π. Λαζαρίδη, πραγματοποίησαν περιορισμένης έκτασης ανασκαφή σε αγρό του Κλαυσειού Ευρυτανίας. Η ανασκαφή αυτή έφερε στην επιφάνεια την τρίκλιτη «**ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΛΑΥΣΕΙΟΥ**», ναό αφιερωμένο στον μάρτυρα **Άγιο Λεωνίδα**, ανακαινισμένο τον Ε' μ.Χ.αι., με διαστάσεις 18,50 X 28 (518 τ.μ.) και κτισμένο πάνω σε αρχαιότερο ειδωλολατρικό ναό. **Το μεγαλύτερο μέρος του ναού αυτού θρέθηκε καλυμμένο με θαυμάσια ψηφιδωτή χαμοκέντηση, με πολλά σχέδια, ποικίλες παραστάσεις και επιγραφές, στις οποίες αναφέρεται δύο φορές το όνομα του Αγίου Λεωνίδου και άλλων προσώπων. Θεωρείται δε το μεγαλύτερο και ωραιότερο ιστορικό και θρησκευτικό μνημείο στην Ευρυτανία και στην Ελλάδα.**

Ο Μανόλης Χατζηδάκης στα Πρακτικά της Αρχαιολογικής Έταιρείας γράφει: « Όλοι οι αποκαλυφθέντες χώροι του ναού – πλην της κόγχης του ιερού – εκαλύπτοντο από ψηφιδωτό δάπεδο διατηρούμενον καλώς» και βέβαια το ψηφιδωτό αυτό, σ' όλους τους αποκαλυφθέντες χώρους έλαμπε σαν να το είχαν δημιουργήσει και γυαλίσει εκείνους τους χρόνους. **Ήταν θαυμάσιο! Έμεινε όμως τελειώς ασκέπαστο και αφρόντιστο μέχρι το 1965 περίπου – και οι πάγοι του χειμώνα, οι βροχές και καταιγίδες – και το χειρότερο – το στάβλισμα των ζώων, άρχισαν να δημιουργούν τις πρώτες καταστροφές στις ψηφίδες και το 1965 που έβαλαν ξύλινες κολώνες και σκέπασαν με ΕΛΛΕΝΙΤ τον ναό και το ψηφιδωτό, δεν προστατεύτηκε το ψηφιδωτό ούτε από τις βροχές, ούτε από τους πάγους, ούτε από το στάβλισμα των ζώων, που τώρα μάλιστα εύρισκαν καλύτερη προστασία.** Και παρόλες τις συνεχείς διαμαρτυρίες μας προς κάθε κατεύθυνση να κάνει κάτι, δεν υπήρχε από πουθενά, κανένα ενδιαφέρον προστασίας. Ούτε από τους Κλαυσειώτες, ούτε από τους γυροχωρίτες, ούτε από τους πολιτικούς και τους αρμόδιους της Ευρυτανίας, ούτε από το Υπουργείο Πολιτισμού, ούτε από την Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων! **Εγκατάλειψη από όλους!**

Σήμερα το θαυμάσιο – άλλοτε – αυτό ψηφιδωτό βρίσκεται στο τελευταίο σημείο της ολοκληρωτικής καταστροφής του! Οι ψηφίδες του, εκτός από το μαύρισμα που υπέστησαν απ' τις ακαθαρσίες των ζώων και το συνεχές πάτημα των επισκεπτών, ξεκολλάνε και φεύγουν από τη θέση τους! Κι ακόμα, πολλές από αυτές τις ψηφίδες ασβεστοποιούνται και τελειώνουν! Το ψηφιδωτό αυτό που έγινε με τις θυσίες των προγόνων μας και φανέρωνε τον μεγάλο πολιτισμό τους, πριν από 1500 χρόνια και που σεβάστηκαν οι αιώνες, ακόμα και οι καταστροφείς τους ναού και που το χώμα το κάλυψε και διατήρησε την ομορφιά του και την τέχνη του για περισσότερα από 600 χρόνια (μετά την καταστροφή του ναού), στην γενιά μας σήμερα, την πολιτισμένη γενιά μας, αφήσαμε αυτό το μνημείο και καταστράφηκε μέσα σε λίγα χρόνια! **Μνημείο που θα έπρεπε να το προσέξουμε «ως κόρη οφθαλμού» να το θρουν, να το μελετήσουν και να το καμαρώσουν πολλές επερχόμενες γενιές και για χιλιάδες χρόνια, και που καταστράφηκε στη δική μας γενιά, λέτε κι είμαστε οι τελευταίοι άνθρωποι που ζούμε στη γη!**

Δημήτρης Ι. Φαλλής

✓ Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΓΕΦΥΡΙΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Στο χωριό μας το Παπαρούσι Ευρυτανίας υπάρχουν, άγνωστο από πότε, δύο μικρά γεφύρια. Είναι τόσο μικρά που πριν από τρία χρόνια είχαν σκεπαστεί παντελώς από τα βάτα και σχεδόν είχαν ξεχαστεί.

Στο παρελθόν, όταν ο καθημερινός μόχθος των ανθρώπων ήταν βαρύς, κάποιοι τα σχεδίασαν και κάποιοι κοπίασαν και τα κατασκεύασαν. Άρα περικλείουν μέσα τους μια ολόκληρη εποχή και μπορεί ο καθένας μας κοιτάζοντάς τα να σχηματίσει στην ψυχή του χίλιες εικόνες από την εποχή εκείνη, πέρα από τα μηνύματα που μπορεί να αντλήσει από αυτά, όπως της δημιουργίας, του

εθελοντισμού, του σεβασμού στη φύση, της υπέρβασης των δυσκολιών γενικά, της σύμπνοιας και σύμπραξης των συγχωριανών κλπ.

Σήμερα και μόνο η αισθητική τους εικόνα τα καθιστά μοναδικά. Στις μέρες μας κανείς δεν ασχολείται με τέτοιες κατασκευές, που σημαίνει πως δεν θα δημιουργηθούν ποτέ ξανά παρόμοια «στολίδια», γι' αυτό και πρέπει να διατηρηθούν. ΕΙΝΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ.

Σαν παιδί, θυμούμαι, πηγαίνοντας προς τον τόπο της Παναγίας, μ' άρεσε να παρακάμπω τον αμαξινό δρόμο και να περνά πάνω από το γεφύρι. Να κρυφακούω το κελάρυσμα του δροσερού νερού που κατέβαινε από το Κεφαλόβρυσσο και να απολαμβάνω την ομορφιά του τοπίου. Νοσταλγική μνήμη που με ακολουθεί πάντα.

Η συντήρηση των γεφυριών αυτών, απετέλεσε πρωταρχικό μέλημα του συλλόγου μας, όπως όφειλε άλλωστε, ως «Πολιτιστικός Σύλλογος». **Άμεση ενέργεια ήταν η κοπή των πυκνών δάτων στο σώμα τους και η ανάδειξή τους.**

Το φθινόπωρο του 2006, απευθυνθήκαμε στο Δήμο για να μας καθοδηγήσει για το πώς έπρεπε να ενεργήσουμε. Ο αρμόδιος αντιδήμαρχος μας ζήτησε να του προσκομίσουμε φωτογραφίες των γεφυριών και κάποιο κείμενο με τις διαστάσεις και το ιστορικό τους, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο του χωριού και τίποτε άλλο.

Κατατέθηκαν, έγκαιρα, όλα αυτά και αφού μας δόθηκε η συγκατάθεση ότι όλα ήταν εντάξει, μας διαβεβαίωσαν ότι σε συγκεκριμένη ημερομηνία θα έχουμε εξέλιξη στο θέμα. Από καιρό σε καιρό επανερχόμασταν και μας συνιστούσαν να περιμένουμε.

Μετά από ενάμιση χρόνο πληροφορηθήκαμε ότι η Νομαρχία ανέλαβε να χρηματοδοτήσει την αποκατάσταση συγκεκριμένων γεφυριών στην Ευρυτανία. Τότε μας ενημέρωσαν ότι αυτά τα γεφύρια είχαν ήδη έτοιμες τις μελέτες τους, κάτι που κανείς υπεύθυνος φορέας δεν μας είχε υποδείξει να κάνουμε.

Αρχές του 2009, προσπαθώντας να βρούμε άκρη, απευθυνθήκαμε στον κ. **Παπάζογλου Νίκο**, καθηγητή στο ΤΕΙ, ειδικό στα παραδοσιακά γεφύρια, ο οποίος μας υποσχέθηκε να επισκεφθεί το χωριό μας το καλοκαίρι, να δει τα γεφύρια και να μας δώσει σαφείς οδηγίες.

Δεν μπορούσαμε όμως να επαναπαυθούμε. Είχαμε χάσει πολύ χρόνο.

Ήδη, τέλη του 2007, ένα τεράστιο πλατάνι είχε γείρει επικίνδυνα πάνω στο γεφύρι της Παναγίας. Κατόπιν μεγάλης πίεσης κατορθώσαμε να φέρουμε συνεργείο από το Δήμο για να το κόψει. Όμως τα κομμάτια του δέντρου αφέθηκαν πάνω και γύρω από το γεφύρι. Το φθινόπωρο του 2008, ο Πρόεδρος του Συλλόγου αναγκάστηκε να τα μαζέψει, εκτός από ένα τεράστιο συμπαγή όγκο κορμού, που ήταν αδύνατο να μετακινηθεί.

Ελάχιστες μέρες μετά ξέσπασε μια πρωτοφανής νεροποντή που σκέπασε το γεφύρι. Με τρόπο συλλογίστηκε ο Πρόεδρος, τι θα γινόταν, αν δεν είχαν μαζευτεί τα κλαδιά. Το ογκώδες εναπομείναν κοτύσορο είχε μετατοπισθεί από την πίεση του νερού, ακριβώς κάτω από την καμάρα του γεφυριού. Αργότερα ένας εργάτης κατάφερε να το τεμαχίσει μερικώς και έτσι μειώθηκε ο όγκος του.

Τότε λήφθηκε η απόφαση να ζητηθεί βοήθεια από το Υπουργείο Πολιτισμού. Μας υπέδειξαν την 24η Εφορεία Αρχαιοτήτων Λαμίας.

Ο υπεύθυνος της Εφορίας μας έδωσε, τηλεφωνικά, οδηγίες για την ετοιμασία φακέλου με στοιχεία για τα γεφύρια και φωτογραφίες.

Ο φάκελος ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στην Εφορεία στις 16 Φεβ. 2009. Πέρασε λίγος χρόνος και στην ανησυχία μας για την καθυστέρηση αυτή, μας ενημέρωσαν ότι ο προϊστάμενος έλειπε σε εκπαιδευτική άδεια μηνών και περίμεναν να γυρίσει για να ασχοληθούν.

Αναζητώντας ευρύτερη συμμετοχή στη φροντίδα για τα μνημεία αυτά, παραβρεθήκαμε σε συνέλευση του Μουσειακού Κέντρου Ευρυτανίας και ζητήσαμε να ληφθεί μέριμνα για τα γεφύρια της Ευρυτανίας. **Μας απάντησαν ότι τα γεφύρια δεν είναι αντικείμενο του Σωματείου του Μουσειακού Κέντρου Ευρυτανίας.**

Απελπισμένοι ζητήσαμε ακρόαση από τον Βουλευτή του νομού μας. Στη συνάντησή μας μαζί του, στις 7-4-09, παρευρίσκονταν ο κ. Δημήτρης Χρ. Καλύβας, ενδιαφερόμενος για το γεφύρι του χωριού του, το Στένωμα Ευρυτανίας.

Εκεί εκθέσαμε το πρόβλημα και ζητήσαμε να ευρευθεί ο σωστός δρόμος για την σίγουρη προστασία κάθε παραδοσιακού γεφυριού. Επίσης να οργανωθεί κάποια ημερίδα έτσι ώστε να μελετηθεί το θέμα διεξοδικά και να εκδοθεί υπεύθυνη οδηγία για κάθε χωριό που έχει ανάλογο μνημείο, να αισθανθεί την υποχρέωσή του για να το φροντίσει και να ακολουθήσει βέβαια θήματα για το στόχο αυτό.

Ο υπεύθυνος του πολιτικού γραφείου του Βουλευτή κ. Σοφρώνης Γιώργος άκουσε προσεκτικά τον προβληματισμό μας και την άλλη ημέρα επικοινωνήσε με την Εφορεία της Λαμίας.

Εκεί του ανακοινώθηκε ότι αν τα γεφύρια είναι κατασκευασμένα πριν το 1833 υπάγονται στην Εφορεία Λαμίας. Εάν είναι μεταγενέστερα πρέπει να αποτανθούν στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων στο Βόλο. Για να υπάρξει συνέχεια στο θέμα όμως ζητήθηκε από την Εφορεία να έρθει κάποιος από το Σύλλογο Παπαρουσιωτών στη Λαμία να πάρει το φάκελο των γεφυριών και να τον υποβάλει στο Βόλο. Οι ίδιοι αδυνατούσαν υπηρεσιακά να το κάνουν. Ταυτόχρονα τονίστηκε ότι η μελέτη μηχανικού είναι απαραίτητη για να συνεχιστεί η διαδικασία αυτή. Και αφού γίνει η επιτόπια εξέταση, υποβληθεί και η μελέτη του μηχανικού, εγκριθεί δε η μελέτη από την Υπηρεσία τους, ανοίγεται ο δρόμος για την ανάληψη των εργασιών επισκευής είτε με κρατικό είτε με ιδιωτικό κονδύλι. Διαφορετικά δεν επιτρέπεται κανείς να ακουμπήσει τα γεφύρια.

Τελικά, η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων της Λαμίας έστειλε τα έγγραφα των γεφυριών στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων του Βόλου και **αναμένουμε την αυτοψία των ειδικών για να υπάρξει εξέλιξη στο θέμα.**

Για να δείξουμε πόσο εκτεθειμένα είναι αυτά τα μνημεία αναφέραμε το εξής περιστατικό. Κάποιο καλοκαίρι στα τελευταία χρόνια περνώντας πάνω από το γεφύρι της Κούκιας ο ηλικιωμένος μόνιμος κάτοικος του χωριού κ. **Ζαρκάδας Πάνος** πρόσεξε ότι μια ομάδα νεαρών παιδιών ήταν στη βάση του γεφυριού και προσπαθούσαν να μετακινήσουν τις πέτρες που το στήριζαν. Φώναξε έντονα απειλώντας τα και τότε αυτά απομακρύνθηκαν. Το γεφύρι αυτό, παρόλο που χρησιμοποιείται καθημερινά από τους χωριανούς για να μεταβούν στα χωράφια τους, κινδύνεψε άμεσα τα τελευταία χρόνια από την πτώση τεράστιου πλατανιού δίπλα του. Σώθηκε κυριολεκτικά τυχαία και ούτε λήφθηκε ποτέ μέριμνα για κοπή των δένδρων που μεγαλώνουν ανεξέλεγκτα γύρω από τα δύο γεφύρια.

Ο προβληματισμός του Συλλόγου είναι, πώς είναι δυνατόν να αναπτυχθεί ο τουρισμός και να υπάρξει οικονομική ανάπτυξη στα χωριά, που υπαγγέλλονται πολλοί, όταν όλοι, κρατούντες και κάτοικοι, αδιαφορούν για τη συντήρηση αυτών των μοναδικών μνημείων;

Μην ξεχνάτε το χωριό μας και το Σύλλογό μας